No. 2125 Zaterdag 27 September 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

DE ZEGENINGEN VAN DE SPORT.

De zoo met ophef aangekondigde [illegible] Olympiade te Parijs is feitelijk als een nachtkaars, met nu en dan even een kleine opflikkering, uitgegaan.

En merkwaardig is, dat de toen in de sportbladen in een slotbeschouwing, aan dit grootsche sportgebeuren gewijd, zoo buitengewoon mat is.

Toen we, zegt de *Rsbde*, in dit voorjaar in Parijs vertoefden, was men overal vol van de *Jeux Olympiques*. Schreeuwerige lichtreclames op de groote boulevards van de Madeleine tot de République, kondigden maanden van tevoren het groote gebeuren aan, en toen we in Holland terug waren, waren de Parijsche spelen ook hier het onderwerp van den dag.

Maar wie zou durven ontkennen, dat na de voetbalwedstrijden en de overwinning der Uruguayers de belangstelling overal niet aanmerkelijk is gezakt?

De wielrenners en de Hollandsche ruiters hebben nog even een opflikkering gebracht, maar overigens had het veel weg van een nachtkaars.

En nu, aan het einde, is het alsof men in sportkringen er liever niet meer over spreekt.

We kunnen het ons, hoe merkwaardig die verflauwing ook is, overigens wel indenken, want deze spelen zijn ontegenzeggelijk in menig opzicht een desillusie geworden.

We behooren niet tot degenen, die minachtend de schouders ophalen voor een nationaal enthousiasme en we hebben ook wel eens iets van een nationalen trots in ons gevoeld als de Hollanders [illegible] van ons land in het buitenland hadden hoog gehouden.

Doch zoodra overwinningen en punten moeten worden vergaard door allerlei politieke geniepigheden, zoodra de Fransche vlag in den mast moest worden geheschen op een wijze die allesbehalve sportief was, blijft er van de Olympische idee niet veel meer over.

En zulks is te Parijs maar al te veel het geval geweest, behalve dan in de ruitersport in welk nummer de Franschen niet voorkwamen en waarin dan ook de Hollanders onbetwist een mooi figuur sloegen.

Voor de rest was het echter hopeloos mis.

Het begon al bij het voetballen, toen de Franschen de Hollanders in den wedstrijd tegen Uruguay door hun scheidsrechter Vallat een nederlaag bezorgden, onverdiend, alleen omdat men het niet kon zetten, dat de Hollanders Uruguay zouden slaan, terwijl de Franschen zoo door dezen geklopt waren.

Daarna kregen we de ruzie bij het schermen, bij de atletiek, toen de Franschen zich zelf de lichtste series gaven, enz., enz.

Zoo iets komt de sport niet ten goede.

En hoe weinig bracht hier de internationale sport een internationale verbroedering; trouwens, heeft de oorlog wel ergens zoo nagewerkt als in de sport?

De Italianen hebben in Parijs formeele knokpartijen georganiseerd tegen de Hongaren, zoodat de politie er tusschen moest komen.

Is er bovendien geen vijandschap ontstaan tusschen Holland en Uruguay, ofschoon beide volkeren elkander nooits iets in den weg hebben gelegd? Alleen door een onbehoorlijk voetbalmatchje hebben tienduizenden Hollandsche sport-enthousiasten nu een haat tegen de Uruguayers!

Bedenkelijker dan deze onschuldige haat is de antipathie, die bij tienduizenden Hollanders is ontstaan tegen Frankrijk wegens de onsportieve manieren op de Olympiade.

En dan sprak men in het voorjaar van de Olympische Spelen als een feest van vrede. Het is het hoogtij geworden van een zeer minderwaardig nationaal egoïsme, met alle afschuwelijke eigenschappen van dien.

Deze Olympiade was een politieke onderneming, waar het chauvinisme hoogtij vierde, maar met sport had [illegible]

Het bekende Engelsche groot-blad de *Times* publiceerde onlangs een beschouwing van zijn Parijschen Correspondent over de Olympische Spelen, benevens een hoofdartikel over hetzelfde onderwerp.

Daarin wordt verklaard, „dat de spelen gedoemd zijn te verdwijnen wegens de schandelijke tooneelen, voortvloeiend uit de vijandelijke gezindheid tuschen de naties, welke zich daarbij voordoen en geheel tegengesteld zijn aan 't grondbeginsel der spelen n.l. een sportbroederschap te scheppen, welke verbetering brengt in de internationale verhoudingen.

De spelen hebben thans bewezen de internationale animositeit juist te prikkelen."

In 1928 krijgen we de groote Olympiade in Amsterdam.

Laten we er voorloopig van hopen, dat Parijs een leergeld is geweest. En geven we niet meer zoo hoog op van de groote internationale beteekenis van de sport ten bate van de verbroedering der volkeren.

Want Parijs heeft bewezen, dat deze lofzang met de feiten allerminst klopt.

Emigratie naar de Vereenigde Staten.

In verband met de nieuwe immigratiewet in de Ver. Staten deelde het Amerikaansche Consulaat-Generaal te Rotterdam het volgende mede:

„Daar er meer dan negen duizend namen van personen, welke in de Vereenigde Staten wenschen te immigreeren op de wachtlijsten der konsulaire bureaux in Holland voorkomen en de nieuwe immigratiewet het jaarlijksche Nederlandsche quotum heeft vastgesteld op 1648 personen; zullen eventueele immigranten, welke nu een visum aanvragen, noodzakelijker wijze een langen tijd moeten wachten alvorens een visum te kunnen ontvangen, tenzij zij behooren tot een der vastgestelde preferentklassen. Reflektanten voor visa, welke reeds op de wachtlijst der consulaten voorkomen, zullen in volgorde een kennisgeving ontvangen, wanneer zij de benoodigde dokumenten kunnen aanvragen en hun aanvraag voor een visum kunnen completeeren. Het totale aantal immigratie-visa, welke in één maand door alle Amerikaansche consulaten der wereld [illegible] personen, welke in Nederland geboren zijn, kan niet meer bedragen, dan tien percent van het totale jaarlijksche quotum.

Personen, welke een visum wenschen aan te vragen, kunnen zich melden aan het Consulaat Generaal te Rotterdam, indien zij woonachtig zijn in de provinciën, Zuid-Hollend, Zeeland, Noord-Brabant of Limburg. Alle personen woonachtig in eenige andere provincie van Holland behooren zich te melden aan het Consulaat te Amsterdam.

Quota-immigranten.

Alle personen, welke naar de Vereenigde Staten reizen en niet kunnen worden gerangschikt onder niet-quota immigranten, zooals nader hieronder omschreven wordt, worden gerekend te zijn quota-immigranten. De nieuwe wet heeft preferentie voorgeschreven in de volgorde van het verstrekken van immigratie visa aan de navolgende groepen en wel tot 30 pCt. van het quotum.

(a.) Aan de quota-immigrant, die het ongehuwde kind beneden 21 jaar, de vader, de moeder, de man of de vrouw is van een Amerikaansch burger, die den leeftijd heeft van 21 jaar of daarboven.

(b.) Aan een quota-immigrant, die een bekwaam landbouwer is en zijne echtgenoote en van hem afhankelijke kinderen beneden 16 jaar, indien zij hem vergezellen of volgen om zich bij hem te voegen.

De twee bovengenoemde categorieën hebben gelijk recht van preferentie. Alle personen, welke tot een dezer groepen behooren en nog niet ingeschreven zijn, wordt aangeraden aan de Amerikaansche consulaten te schrijven of er zich persoonlijk te vervoegen. Zij, die zich reeds als zoodanig hebben doen inschrijven ontvangen te zijner tijd het verzoek om op een bepaalden tijd te komen.

Volgende op de preferentiegroepen kunnen visa worden verleend aan quota-immigranten in de volgende orde:

1. Vreemdelingen, wier paspoorten voor immigratie in de Vereenigde Staten geviseerd werden gedurende het fiscale jaar hetwelk 30 Juni 1924 eindigde en welk door de quota-beperkingen niet in de gelegenheid waren hun reis naar de Vereenigde Staten te volbrengen.

2. Vreemdelingen welke hun aanvraag voor een visum hebben ingediend of op andere wijze hun naam op de wachtlijst hebben doen plaatsen in volgorde der datums, waarop [illegible] heeft plaats gehad.

3. Alle andere vreemdelingen in de volgorde waarin hun namen op de wacht-lijst geplaatst zullen worden.

Personen welke onder deze drie klassen vallen zullen te zijner tijd een verzoek ontvangen om persoonlijk te komen.

Niet quota-immigranten.

De navolgende categoriën van immigranten worden niet onder het quotum berekend:

(a.) Een ongehuwd kind beneden den leeftijd van 18 jaar, of de echtgenoote van een burger der Vereenigde Staten van Amerika, die aldaar woonachtig is.

(b.) Een immigrant, die reeds vroeger wettig in de Vereenigde Staten werd toegelaten en van een tijdelijk

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Pen nu 's copie bij een bladstille hitte van 90° zooveel. Je stoffelijk omhulsel drijfnat, je ruggegraat een bedding van veelarmige, neerkabbelende perkamige watervalletjes, heel je systeem kledderig, pufferig, jeukerig, stopverfachtig.

Wat zegt U? [illegible] „Amigoe" naar mijn maandelijksche bijdrage te laten fluiten? Neen, zoo ben ik niet, wat ik beloofd heb, doe ik, coûte que coûte, maar in zulk 'n perplex geval, nemen wij slimmingen van inktkoelies, onze toevlucht tot je feinste strategie.

In plaats van onze eigen geesteskinderen op 't litteraire podium te laten verschijnen, verrassen wij u bij 't ophalen van het scherm met 'n ensemble vreempies, met de verdienstelijke pennevruchten van den een of anderen auteur, onbekend dus onbemind, en reeds heel lang dood en begraven.

En 't succes is vaak reuze!

Dat ga ik nu ook doen, of ge 't graag hebt of niet. Ik blijf op stuk van zaken immers toch de baas, o zoo!

Was van plan, deez keer eenige beschouwingen te wijden over Pater Dahlhaus' prachtwerk „Mgr. Niewindt". Door of beter ondanks pufhitte absoluut geen puf om nu zulk studiemateriaal te gaan verwerken. Maar dat weet U al, pardon.

Nu is, bij 't samenstellen van Niewindt's biografie, nog heel veel interessants en vermeldingswaardigs onverbiddelijk ter zijde gelegd, omdat anders de uitgave te veel in de papieren zou loopen.

Dat valt te betreuren, en heel erg ook, maar dat is altijd zoo geweest, en zal altijd wel zoo blijven: „geen geld, geen Zwitsers."

Heb nog 'n officieel weinig bekend schrijven in mijn archief over plechtige inwijding van de *oude* Willibrordsche kerk door Mgr. Niewindt, ongeveer twee jaren vóór zijn dood. De sympathieke auteur er van met [illegible] J. J. A. P. F. S. Ledel, de stichter van de parochie San Willibrordo.

Op dat exquise hapje litteratuur ga ik U nu 's tracteeren. En terwijl U leest met stijgend enthousiasme over dat bij oude negers nog onvergeetlijk feestgetij, absenteer ik me even in de badkamer om 'n ziel en lichaam opfrisschende douche te gaan verschalken.

En avant! Voor conform! Lees en geniet!!!

San Willibrordo, den 28 Febr. 1858.

Weledele Heer,

Had ik verleden jaar 't genoegen te kunnen melden, dat de kerk, welke den H. Willibrordus stond toegewijd te worden, bijna voltooid was, zoo is 't mij nu dubbel aangenaam den weldoeners dier kerk te kunnen mededeelen, dat zij geconsacreerd is. Buiten verwachting hebben de werkzaamheden nog lang geduurd, en wel door gebrek aan werklieden.

Lang verlangde ik aan Mgr. Niewindt te kunnen bekend maken, dat de kerk tot de consecratie gereed zou zijn.

Eindelijk kon ik zulks doen; en Z. D. H. wilde wel den 9den Febr. tot den dag der plechtigheid bepalen.

Ik zorgde derhalve alles, zooveel mogelijk, voor de plechtigheid van dien dag in orde te brengen, terwijl de Weleerw. Heer B. Th. J. Frederiks, secretaris van Z. D. H. mij daags te voren kwam behulpzaam zijn. 's Nachts te voren werden de getijden, bij de reliquien der martelaren, welke in een door Mgr. verzegeld kistje, bestemd om in 't altaar geplaatst te worden, in de oude strookerk vóór 't altaar geplaatst waren, gelezen door de reeds aanwezige heeren geestelijken.

Des morgens vroeg was alles gereed.

Van wijd en zijd kwamen de menschen toestroomen, en de komst van Mgr. werd te gemoet gezien.

Te half 7 ure arriveerde Z. D. H. geleid door den Weleerw. heer L. v. Lommel. oud-pastoor en rector der gasthuiszusters [illegible] daarop was Mgr. ondanks de vermoeienis der reis, gereed de consecratie der nieuwe kerk te beginnen, waarbij assisteerden de hoogeerw heer J. A. Kistemaker, Provicaris van het Vicariaat en Pastoor van St. Anna, als presbyter assistens, de Weleerw. heer B. Smit, Pastoor v. St. Marie als diaken; de weleerw. heer J. L. v. Roermund, pastoor v. St. Rosa, als subdiaken, terwijl de weleerw. heer Frederiks zijne functiën als secretaris waarnam.

Verder assisteerden als cruciferarius, ceroferarii, etc. de weleerw. heer J. C. Schermer, Pastoor v. St. Joseph, de Eerw. Pater Capucijn Gregorius, Pastoor v. St. Petrus, de eerw. heeren L. v. Lommel, J. Huigen, en J. te Riele, Kapelaans v. St. Marie en St. Joseph, de eerw. heer Hemmelder subdiaken, en de heer student Van Lottum.

Onder de plechtigheid, vóór dat de kerk voor het volk geopend werd, hield Mgr. een alleszins schoone en treffende toespraak, in welke de weldoeners in 't Moederland niet vergeten werden.

Na afloop der plechtigheid van de consecratie van Kerk en altaar, celebreerde de hoogeerw. heer Provicaris de solemneele Mis, geassisteerd door de eerw. Pastoors Smit en Van Roermond, terwijl Z. D. H. met kap en mijter assisteerde en de overige heeren Geestelijken er bij tegenwoordig waren. De kerk was letterlijk vol menschen, en toch liep alles in de beste orde ten einde.

Na afloop der plechtigheid mogt ik het genoegen smaken van Mgr. de overige geestelijken en eenige andere vrienden op een feestmaal te onthalen, waarbij gepaste vrolijkheid aanzat, en tot groot genoegen van allen Z. D. H. ondanks Zijne hooge jaren en de vermoeienis, zich zeervergenoegd toonde.

Aan tafel werd onder anderen ook 'n zeer vleiende toast gebragt aan de R. K. Geestelijken van Curaçao door den heer de Rouville, Procureur des Konings, die mij ook, wel met zijn bijzijn had willen vereeren.

Tot mijn leedwezen moesten Mgr. en alle heeren te vroeg vertrekken om den verren afstand van de stad. Des avonds kwamen de meeste menschen mijner gemeente, die aan 't bouwen van de kerk hadden geholpen, en die ik beloofd had deel te zullen hebben in de feestelijkheid, zooals zij deelgenomen hadden in 't werk. Ze werden dan ook goed onthaald en vermaakten zich op hunne gewone wijze met muziek en zang, namelijk door op 'n oud ploegijzer te slaan, met accompagnement van het geluid eener halve kalebas in 'n tobbe met water, en het blazen op een koehoorn. ik zal wel niet behoeven te zeggen, dat het mij geen gering genoegen was, toen zij, na alles wat voorhanden was, gebruikt te hebben, huiswaarts gingen. Toen alles nu was afgeloopen, gevoelde ik de vermoeienis, maar bekreunde mij daarom niet, wijl ik vol vreugde was, dat alles zoo wel geeindigd was, en ik tot mijne groote voldoening had vernomen, dat de kerk ieders goedkeuring wegdroeg, en als uit éénen mond gehoord had, dat zij fraai gebouwd was.

Dank zij daarvoor gebragt aan den Weledelgestr. Heer P. T. Boer, 1e. luitenant der artillerie, die het schoone plan vervaardigd heeft, zooals ik in mijn vorigen brief meldde.

Nu was de kerk gereed, en wie moesten 't eerst deel hebben in de gebeden en H. Offeranden, welke er in werden opgedragen? De weldoeners in 't Moederland zonder twijfel. Daarom celebreerde ik de 2 eerste H. Missen dan ook voor de levende en overledene weldoeners mijner Kerk.

Zie, daar heb ik aan eene aangename verpligting voldaan; en ieder, die iets heeft bijgedragen, weet nu, aan welk een groot en nuttig werk hij, ter eere Gods heeft deelgenomen.

J. J. A. P. F. S. Ledel

Miss. Apost. en Pastoor.

(De Godsdienstvriend, jaarg. 1858.)

* * *

Zeg nu 's eerlijk, was 't niet de moeite waard, dit 66 jaar-oud document te vereeuwigen in de kolommen van de „Amigoe", zijt 't dan ook slechts onder de streep.

En met zoo'n niet te beschrijven weelde-gevoel van mijn plicht gedaan te hebben, zengende hittegolven ten spijt, zet ik 'n punt, 'n groote punt, 'n punt als 'n volle tropische maan, en verdwijn hals over kop met vaartje in mijn jaarlijksche retraite.

Vraag me nu asjeblief niet, wat 'n retraite toch wel zijn mag, want daardoor bewijst U beslist niet met uw tijd mee te gaan, waarop ge anders zoo prat gaat.

Dat duizende en nog eens duizende leeken van alle standen in Holland trouw elk jaar in retraite gaan, moest ge weten, ook dat niet-katholieken zoo langer zoo meer dit oerroomsch eeuwenoud gebruik beginnen na te volgen, wat boekdeelen spreekt.

Weet ge, wat voor ons retraitanten, in die dagen van nuchtere zelfbeschouwing en zakelijke contemplatie van 't ijdel der ijdelheden, ook op 't program staat: bidden voor 't *geestelijk* welzijn van Curaçao.

Dat onze kolonie met reuze-sprongen voort-race't op *stoffelijk* gebied, „cui bonum", wat goed zal 't 'r doen, als 't moraliteitspeil vooral in Willemstad staag onrustbarend omlaagspringt.

En 't moet me van 't hart, dat de invasie, die scheepsladingen vol van mijn niet upper-ten'ige landgenooten, ze mogen dan ook zijn, stoere krachtmenschen, kundige vaklui, er niet toe heeft bijgedragen om dat peil omhoog te werken, integendeel die blonde zonen van onze lauwe Westerstranden heb-

bezoek uit het buitenland terugkeert.

(c.) Een persoon, die gedurende ten minste twee jaren onmiddelijk voorafgaande aan den tijd, waarop een visum wordt aangevraagd, gevestigd geweest is en de Vereenigde Staten wenscht binnen te komen alleen met het doel om zijn beroep uit te oefenen, als dienaar van eenige godsdienstige gezindte, of professor van een college, academie. seminarie, of universiteit; en zijne echtgenoote en ongehuwde kinderen beneden 18 jaar.

(d.) Een immigrant, die een bona fide student is van tenminste 15 jaar en die de Vereenigde Staten wenscht binnen te komen uitsluitend met het doel om studies te voltooien aan een erkende school, college, academie, seminarie, of universiteit, speciaal door hem aangeduid en goedgekeurd door den Minister van Arbeid in Amerika en welke inrichting bereid is aan den minister van Arbeid te rapporteeren, wanneer de immigrant student de inrichting verlaat. Indien deze inrichting voor studie verzuimt deze aanmelding prompt in te zenden, zal de goedkeuring onthouden worden.

Niet-immigranten.

Personen, welke tot de navolgende categorieën behooren worden niet als immigranten beschouwd:

(a. Een regeeringsbeambte zijn familie, gevolg, dienstboden, en geëmployeerden.

(b.) Een vreemdeling, die de Vereenigde Staten tijdelijk bezoekt als tourist of tijdelijk voor zaken of genoegen daarheen gaat.

(c.) Een vreemdeling, die de Vereenigde Staten zonder oponthoud in transit doorreist.

GELOOFSHELDEN.

Georges Goyau, lid van de Fransche Academie, schrijft in de *Libre Belgique*:

„Hij heet pater Daniel van Samarate en behoort tot de Capucijnen der Provincie Lombardije. En zijn groote wonderlijke vreugde bestaat in het sterven als melaatsche, na jaren lang de melaatschen te hebben verpleegd.

Vier en twintig jaren zijn de zonen van den H. Franciscus in Brazilië werkzaam, waar zij werken in hospitalen te midden der melaatschen, t.b.c.-lijders en lijders aan de pokken. Zij zijn in naam van Christus geneesheer van het lichaam, om langzamerhand te worden de geneesheer der zielen.

Op zekeren dag voelt pater Daniël aan zijn linkervoet een zekere ongevoeligheid [illegible]. Het had niets te beteekenen, een klein plekje: maar pater Daniël wist, dat dit het begin van melaatschheid was!

Zijn oversten zonden hem terug naar Italie. De dokters zijden hem: Niets aan te doen!

Hij ging naar Lourdes en tijdens de H. Sacramentsprocessie zei pater Daniël: „Heer, indien Gij het wilt, kunt Gij mij reinigen!" Het scheen hem toe, dat een geheimzinnige stem tot zijn hart sprak: „Ik wil het niet! Ga in vrede. Gij zult een andere genade ontvangen. Uw ziekte zal zijn tot meerdere eer van God en tot grooter welzijn uwer ziel."

Hij bracht van Lourdes mee het geluk zich ziek te gevoelen, omdat God het wilde en hij hield op, voor zijn genezing te bidden.

Hij keerde naar Brazilië terug. Vroeger had hij daar een bloeiend instituut bestuurd, maar hij kon zijn vroegeren post niet hervatten; hij was een mensch geworden, dien men ontvlucht.

Hij was slechts dertig jaren, maar hij was een afschuw geworden voor de menschheid en hij moest zijn verder leven slijten in een melaatschenhuis, te midden der andere verstootelingen.

Zijn oversten wilden hem naar het melaatschenhuis van Pernambuco zenden, waar het geestelijk leven bloeide en waar deze priesterziel eenige vertroosting kon vinden.

Maar pater Daniël wist, dat er te Tocunduba in Para een zeer verlaten melaatschenhuis was, waar Christus niet werd gekend, waar de zeden allerellendigst waren en waar het godsdienstig apostolaat veel te wenschen overliet.

Aalmoezenier zijn te midden dier melaatschen, dat was zijn vurige wensch.

De bisschop verhoorde zijn bede.

Hij werd er zeer slecht ontvangen, bijna als vijand. Was hij niet de gezant van een God, aan Wien deze arme menschen hun lijden verweten. Zij weigerden zijn geestelijken bijstand. Hij vind in den beginne slechts steun bij een brave melaatsche vrouw, die hem in het geheim de stervenden aanwees, wier laatste uur hij kon verzachten. Acht maanden verliepen aldus, het waren zeer moeilijke maanden. Eindelijk in den Kerstnacht 1914 kwamen eenige melaatschen voor het eerst de H. Mis van den pater bijwonen. Maar nog duurde de strijd voort, een campagne werd gevoerd, om de eer van Pater Daniël te bezoedelen. Hij leed er onder en weende, maar hield zich goed.

En weldra opende zich een periode van zeven jaren, gedurende dewelke dit eertijds vervloekte melaatschenhuis herschapen werd in een mooi huis van christelijk leven.

Voorheen een geestelijke woestijn, reikte pater Daniël achtduizend H. Communiën uit, gaf achthonderd predicaties en diende zeshonderd maal het H. Oliesel toe.

Voorheen een Gomorrha, zegende pater Daniël honderdvijftig christelijke huwelijken in.

Achter de schors van die arme lichamen, die langzaam verrotten, bloeiden de zielen.

En daardoor vergat pater Daniël de wreedheid van zijn eigen lot. Hij zelf was een monster geworden te midden dier monsterachtige menschelijke gedaanten, die in zeventig hutten rondom de ziekeninrichting woonden.

Zijn geheele lichaam was één afzichtelijke wonde, van het hoofd tot [illegible] wijsvinger werden gespaard.

Thans leeft deze martelaar nog. Een Italiaansch reiziger die onlangs pater Daniël bezocht, schreef:

„Ik ging heen om mij niet op de knieën te werpen voor dezen man, die de verdiensten heeft van een martelaar."

Den 25en Maart j.l. vierde deze martelaar zijn zilveren priesterfeest en mocht hij een eigenhandigen gelukwensch van den H. Vader ontvangen.

En zoolang zijn vingers hem blijven, zal hij zijn Priesterschap blijven vervullen."

Een later bericht meldde dat Pater Daniel een maand later over is overleden.

Waar vindt men dergelijken heldenmoed buiten het katholiek geloof?

---

ben al heel gauw nà 't binnenloopen van Curaçao's haven, hun goeden naam ingeboet.

En dat is jammer, o, zoo jammer, want wat hadden die prachtkerels van witmenschen alleen door hun voorbeeld 'n zee van goed kunnen doen op moreel gebied voor onze zwarte bevolking, en nu sta je vrijwel machteloos als zoo'n gekleurd gedegenereerd viesmensch je voor de voeten werpt, dat die macamba's, de hollanders precies eender doen, en die zijn toch blank, net als u.

***

Heb wel 's zitten piekeren, of Curaçao nog niet rijp zou zijn, voor de oprichting van 'n retraitehuis voor groote en kleine luyden, voor blank en zwart, voor roomsch en onroomsch. Bizarre, evenals mijn tunnel en zweefbrug en kanaalgraverij-plannen?

Ik zie 't heusch niet in.

In ieder geval, onthoudt zulks goed, ik neem bij dezen daartoe 't initiatief, en al zal ik 't misschien niet meer beleven, maar gebeuren zal 't onverbiddelijk zeker, dat men eens *door* tunnel of *over* zweefbrug naar 'n vriendelijk retraitehuis in de faubourgs van Willemstad zal tuffen, even zeker als eenmaal de oliebooten van de Bataafsche, door Mal-Pais-Kanaal naar zee zullen schroeven.

Onverbeterlijke idealist die je ben!

Dank u, dat is 't grootste bewijs, dat er nog pep in me zit.

JAN PAUL.

Sept. 14/24

San Willibrordo.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke berichten.

Vorige week Vrijdag diende MGR. VUYLSTEKE het H. Vormsel in de parochie van Pietermaai toe aan 240 kinderen en Zondag voor het eerst in de parochie van *Janwé* aan 43 kinderen en 23 volwassenen.

— Dinsdag avond 8 uur keerde, na een reis, die dezen keer bijzonder lang duurde wegens knlmte en windstilte, de Z. Eerw. Mére ALEXIA en Sœur CLEMENCE, Superieure van Habay per golet *Ligia* van Bonaire terug.

— Met dezelfde gelegenheid kwam ook de Z. Pater M. KÖSTERS van Bonaire terug, die nu benoemd is tot kapelaan aan de Rozenkranskerk van Pietermaai.

St. Elizabeth's Gasthuis.

Blijkens telegrafisch bericht Woensdagavond ontvangen is de Eerwaarde Zuster HUMILIANA door de Alg. Overste van de Gasthuiszusters van Breda benoemd tot Moeder-Overste van het St. Elisabeth's Gasthuis alhier. Onze hartelijke gelukwenschen.

Naar de Missie.

De Congregatie van de Eerw. Fraters van Tilburg breidt voortdurend het terrein harer werkzaamheid uit. Nu reeds hebben zij reeds stichtingen, in al onze Hollandsche koloniën, in Oost-Indie op Sumatra en Celebes en in Suriname en op Curaçao.

Binnenkort zullen weer een groot aantal Eerw. Fraters dezer Congregatie van Tilburg, — naar de *Mbde.* meldt — naar de Missie in onze koloniën vertrekken.

De volgende eerw. fraters zijn benoemd voor Padang (op Sumatra, Oost-Indië) fr. Melchior, fr. Franciscus Regie, en fr. Alfonsus. Deze vertrekken 20 September a.s. van uit Rotterdam per s.s. *Tjerimai*. Met dezelfde gelegenheid vertrekken ook de Eerw. Fraters voor Menado.

Voor de nieuwe missie op Menado (op de Noord-Oostpunt van Celebes Oost-Indië), de volgende Eerw. Fraters: fr. Chromatius, directeur; en fr. Xaverius.

Op 18 September a.s. vertrekken te Amsterdam per s.s. Prins der Nederlanden naar *Curaçao*: fr. Franciscus de Paula, Fr. Joannes de Deo, fr. Rigobert, fr. Appolonius, fr. Ewaldus, fr. Joannes Nepomucenus, en naar *Suriname*: fr. Jacobus Major, fr. Octavianus, terwijl fr. Gerardus Majella thans op Curaçao naar Suriname wordt overgeplaatst. Fr. Gerontius en fr. Theobaldus, die beiden eenige maanden verlof in Holland doorbrachten, keeren met dezelfde gelegenheid naar Curaçao terug. De twee laatstgenoemde hebben reeds meerdere missie-jaren achter den rug.

De hoogeerw. frater Superior, fr. Eligius zal in de maand November a.s. met drie fraters naar onze Oost vertrekken. Het doel van deze reis is om het Missiewerk der fraters eens van nabij te beschouwen en te trachten aan het verlangen te voldoen om zich op nog meerdere plaatsen in Oost-Indië te vestigen. De drie fraters, die dan naar de Missie vertrekken, zijn: fr. Domitianus voor Padang; fr. Adriano en fr. Cletus, van de twee laatstgenoemden is de standplaats nog niet vastgesteld.

Aruba.

Het staat thans vast, dat het doel van de reis van den Heer W. CLARK naar Aruba met succès bekroond is.

De Heer W. CLARK heeft bij het Gouvernement alhier concessie aangevraagd voor het bouwen van petroleumtanks en een raffinaderij op de gronden van *Boca San Nicolas*, gelegen aan het Lagoen aan de Zuid-Oost kust van Aruba, ongeveer op de helft van den afstand tusschen *Sabaneta* en *Cero Colorado*. Die concessie-aanvrage is naar Holland opgestuurd en daarop is reeds Woensdag telegrafisch een toestemmend antwoord ontvangen. Het is dus zeker, dat de *Lago Petroleum Co.* weldra, misschien reeds tegen het einde der volgende maand, haar voorbereidende werkzaamheden op Aruba zal beginnen.

Vooraleer daar echter een of meer petroleumtanks voltooid zijn, zal de opslag van ruwe olie uit Maracaibo voorloopig in een groote tankboot plaats hebben, die door kleinere tankbooten geregeld bijgevuld wordt.

Ook de verbreeding en uitdieping [illegible] van tegenover *Boca San Nicolaas* zal zoo spoedig mogelijk worden ter hand genomen. Daarvoor moeten natuurlijk eenige groote baggermachines overkomen.

Moge deze onderneming voor Aruba het begin worden van een nieuwe opleving en voorspoed.

De Westindische Gids.

Inhoud van afl. 5 — September.

Geschiedenis der Cacaocultuur in Suriname (*slot*) door A. REIJNE. —

Americanism in Holland by Jhr. L. C. VAN PANHUYS. —

West-Indische Gedenkpenningen door S. KALFF.

—Een interessante beschikking van den gouverneur van Suriname.

Goede reis.

Met het S.S. *Stuyvesant* vertrok de vorige Donderdag naar Holland wegens beëindiging van detacheering de Heer P. H. LANDZAAT, 1e. Luitenant bij de Landmacht alhier.

— Eveneens Prof. J. A. GRUTTERINK, na drie maanden hier vertoefd te hebben wegens bodemonderzoek en proefboringen op de plantage *Zapaté* voor de watervoorziening van de *Isla* voor de *Car. Petr. Mpij.*

Garnizoen.

Den 25n September heeft de fusilier G. PRAAG het leger verlaten met pensioen en certificaat van goed gedrag.

IJsfabriek.

Deze onderneming gaat haar zaken aanmerkelijk uitbreiden. Het *B. C.* bericht dat zij een nieuwe machine besteld heeft, die spoedig verwacht wordt, die dagelijks ruim 15 ton ijs kan produceeren. Curaçao vooruit.

Nieuwe Stoomvaartlijn.

Dinsdag kwam de *Turakina* onze haven binnen. Dat is het eerste stoomschip van de *The New-Zealand Shipping Co Ltd.*, die onze haven in haar route opneemt. Deze lijn vaart van Londen via Curaçao en het Panamakanaal op Nieuw-Zeeland (Australië). Deze eerste boot was een vrachtboot en kwam van Londen en volbracht die die reis van Londen op Curaçao in slechts 11 dagen. Vlugger kan het al niet. De reis van hier via Panama kanaal naar Auckland (Nieuw Zeeland) duurt 22 dagen. De volgende boot de *Renuera* is een passagiersboot en wordt hier 7 October van Londen verwacht met 125 passagiers 1ste en 2de klas en 500 van de 3de klas op weg naar Nieuw Zeeland.

Deze boot zal de reis van Londen naar Curaçao zelfs in 9½ of 10 dagen maken.

Deze booten komen hier om stookolie in te nemen. Maandelijks komen hier 4 booten van deze lijn in onze haven. Twee op de heen- en twee op de terugreis. Agenten alhier zijn de Heeren J. & D. JESURUN. (*Bol. Com.*)

Mag dat?

La Cruz bericht, dat ll. Zondag een auto door de straten reed met eenige Hollanders (van de Pletterij ??) als vrouwen verkleed.

Is dat ook een deel van de moderne beschaving? Volksveredeling is het zeker niet.

Wij zouden het wijzelijk vinden als zulks door de politie verboden werd.

Waterverkoop.

De vorige week is het Gouvernement begonnen met den waterverkoop uit den grooten nieuwen regenbak achteraan op de Penweg van Pietermaai. Het is in deze dagen wel geen drogen tijd, maar de voorraad is groot, en de regen houdt aan. Het zou jammer zijn, dat dit kostbaar water door overloopen van den regenbak zou verloren gaan. Niet iedereen daar in de buurt heeft een eigen regenbak, en waterkarren passeeren daar maar zelden. Voor de buurt dus een groot gemak. Het water wordt tegen 10 cts. per blik verkocht.

Regen.

De 23e September wordt nog altijd als een kritieke dag beschouwd op Curaçao. Ofschoon reeds 47 jaar geleden hangt de heugenis van den vreeselijken orkaan van 23 September 1877 nog velen bij.

Geen wonder dus, nu men in den laatsten tijd zooveel van orkanen hoort in de buurt, en de regen zoo overvloedig valt, dat Maandagavond velen een stille angst bekroop. De hemel zag er onheilspellend uit. Een vreeselijke kalmte, een drukkende atmosfeer, dreigende lucht, zwanger van onweer. Pikzwarte wolken bedekten den hemel vooral boven het westelijk gedeelte der stad. In de verte rommelde de donder. Weerlicht overal in alle windstreken. Het was bladstil.

Iedereen maakte zich ongerust voor den komenden nacht.

Doch er viel in de stad geen druppel regen. Terzelfder tijd, dat tusschen 5 en half zes uur in den avond het kurkdroog bleef in de stad, plaste de regen, op geen kwartier afstand van Otrabanda, boven Habaai en Plantersrust met volle geweld neer. Tegen 8 uur kreeg de omgeving van *Wijs afor* een beurt. Ook *Malpais*, *Sta Marta* en verschillende andere plaatsen in het benedendistrict kregen zware regens.

In de stad ging de nacht voorbij in groote kalmte zonder regen, gelukkig ook zonder dat de sombere verwachtingen werden verwezenlijkt. Eerst den volgenden dag viel er in de [illegible]

De atmosfeer is nog niet geheel normaal. De kritieke tijd nog niet geheel voorbij. Het weer blijft drukkend, de warmte ondragelijk. Na de enkele korte regenbuitjes, die wij deze week te genieten kregen, viel er sinds gisteren toch wel eenige verfrissching en opluchting te constateeren.

Een aanwinst.

Uit het *Koloniaal Weekblad* No. 35 en 36 nemen wij het volgende over:

„Het boek van den onlangs overleden pater DAHLHAUS over *Martinus Joannes Niewindt*, eerste apostolisch vicaris van Curaçao, ligt voor ons. Wij hebben het lijvige werk, 491 bladzijden kleine druk, nog niet gelezen, of eigenlijk moeten wij zeggen: bestudeerd, want met lezen kan hier niet volstaan worden, doch wij hebben het met groote belangstelling doorgebladerd en hier en daar is onze aandacht dermate geboeid, dat wij veilig durven verklaren, dat niet alleen „het Roomsch Katholieke volk van Curaçao", waaraan de schrijver zijn boek opdroeg, *maar alle in de koloniale geschiedenis belangstellenden verrijkt zijn met een wetenschappelijk standaardwerk, voor de geschiedbeschrijving van Curaçao van groote beteekenis!*

Het is zeer te betreuren dat de druk, waarop geen deskundig toezicht schijnt gehouden te zijn (het werk is in België gedrukt) heel wat te wenschen overlaat."

— „De heer Dahlhaus heeft in zijn boek ook een hoofdstuk gewijd aan Monseigneur Niewindt als „bevrijder der slaven". Inderdaad zullen er weinigen zijn, die voor de emancipatie in Curaçao zooveel gedaan hebben als hij. In tweeërlei opzicht: vooreerst door bewerking der machthebbers in Holland, en voorts door voorbereiding van de slaven op hunne toekomstige vrijheid. Aan het slot uit hij den wensch dat voor den „beschermer des volks" en „bevrijder van den slaaf" een standbeeld worde opgericht."

Daarvoor worden gelden ingezameld."

Vlugge Verbinding.

Steeds meer en meer komt onze haven in sneller directe verbinding met Europa. Deden de K.W.I.M.-booten vroeger via Suriname er nog 30 dagen over, zoo was het reeds een grooter verbetering, toen de Colonbooten ons in 20 à 21 dagen in verbinding met Amsterdam brachten.

Sinds een paar maanden hebben de nieuwe booten van de *Hamburg-America-lijn* dat record alweer verbeterd. Daar deze schepen op hun reis van Curaçao naar Europa de havens van Trinidad en vooral Havre (wat dikwijls een lang oponthoud geeft) niet aandoen, hebben zij daardoor een gemakkelijken voorsprong op de Colonbooten, zoodat de *Teutonia* haar reis naar Amsterdam onlangs volbracht in 18 dagen.

Ook voor correspondentie met Holland kan dit dikwijls van belang zijn. Deze Duitsche booten vertrekken van hier naar Amsterdam eens per maand en altijd op Zondag of Maandag.

De *Teutonia*	op	5/6 October
„ *Galicia*	„	2/3 November
„ *Rugia*	„	7/8 December
„ *Teutonia*	„	4/5 Januari.

Nog dat alles is nog niets in vergelijking met de nieuwe verbinding dezer dagen door middel van de nieuwe stoomvaartlijn *The New-Zealand-Shepping Co.* tot stand gekomen. De eerste boot van deze lijn *Turakina* volbracht de reis van Londen naar Curaçao in 11 dagen en het kan nog vlugger zoodat de nu volgende booten het zelfs in 9½ of 10 dagen zullen klaar spelen. Voor de eerste reis naar Londen zullen we nog een paar maanden moeten wachten tot de booten van Nieuw-Zeeland zijn teruggekeerd. Doch dan kunnen we onze correspondentie via Londen naar Holland verzenden in hoogsten 12 dagen. Want van Engeland is er dagelijks verbinding met Holland, welke reis niet meer dan één nacht in beslag neemt. Wil men het per vliegmachine doen, dan doet men er niet meer dan 4 uur over.

Spaar en Beleenbank.

Uit het verslag van de *Spaar- en Beleenbank* alhier, opgemaakt in de Bestuurs-Vergadering van 22 Augustus jl. nemen wij het volgende over:

Het Bestuur bestaat uit den Voorzitter, den Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ en de Heeren: R. S. DE LANNOY, E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ, J. M. J. ELLIS, C. H. JONCKHEER Wz., JOSSY C. HENRIQUEZ, P. T. S. KRAFFT, J. M. MAAL en S. M. L. MADURO.

De panden, in de maanden Januari, Februari, Augustus, December 1923, Maart en April 1924 verkocht waren aan kapitaal en interest schuldig f 10.036,88 en hebben bij verkoop opgebracht f 15.849,11; voor de eigenaars bleef er f 5.812,23 over, terwijl de Instelling een verlies van f 58,47 leed.

Op panden werd beleend f 99.698 terwijl f 94.728 aan hoofdsom en 9.775,56 aan interest afbetaald werd.

Gedurende het jaar is een bedrag van f 84.650 op hypotheek uitgezet; f 40.882 aan hoofdsom benevens f 34,253,48 aan interest afbetaald.

Aan obligaties werd uitgezet f 1.100 en afgelost f 3.067 terwijl aan interest f 3.146,91 werd ontvangen.

Het saldo in kas bedroeg op ultimo Juni 1924 de som van f 8.977,96.

Gedurende het afgeloopen jaar zijn er 526 nieuwe boekjes uitgegeven en hadden 3661 stortingen plaats.

Aangenaam is het Bestuur hierbij te kunnen mededeelen, dat met enkele uitzonderingen de renten op hypotheken en Schuldbekentenissen geregeld werden betaald.

De netto winst van f 5.549,13 blijft voorloopig op Crediet van Winst en Verlies Rekening. Het Bestuur stelt voor van de netto-winst de som van f 3.900 te bestemmen voor dividenden naar reden van f 30 per aandeel en het saldo ad f 1.649,13 te brengen op het extra-reservefonds.

Uit een door het Bestuur ingesteld onderzoek ingesteld onderzoek is gebleken, dat 10% van de waarde der verkochte panden de te maken kosten niet dekt en werd besloten ter voorkoming van verlies voortaan 13% daarvan van de respectieve koopers voor onkosten te vorderen.

Officiëele Berichten.

Aan den agent van politie 2e klasse S. T. Ricardo is op zijn verzoek eervol ontslag verleend.

De onderwijzer J. H. Beaujon is tijdelijk belast met het geven van onderwijs aan de Julianaschool op Aruba.

De schrijver A. de Groot is overgeplaatst van het ontvangerskantoor naar het postkantoor en de klerk C. E. Rincon van de Gouvernements-Secretarie naar het ontvangerskantoor.

Mej. H. C. M. van Romondt is tijdelijk benoemd tot schrijver ter Gouvernements-Secretarie.

Aan den deurwaarder-cipier op Bonaire C. M. Nuboer is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend; en W. J. van Gunst is tijdelijk als zoodanig benoemd.

Aan den hoofdagent van politie L. Bouwman is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

J. L. Daal is tijdelijk benoemd tot hulpbrievenbesteller alhier.

Aan den kommies der belastingen A. J. Tuynebreyer is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan de vlechtonderwijzeres, alhier Mej. R. Semerel is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Marktberichten.

Sinds begin tot 22 Augustus was de stand der Curaçaosche exportartikelen op de markt te New-York:

Dividivi: De eerste weken werden aanzienlijke partijen tegen 41,50 dls. per ton van 2000 pond verkocht. Partijen die tegen 42.50 dls. werden aangeboden, bleven onverkocht.

Nadien werden groote ladingen dividivi te New York aan wal gebracht of nog verwacht, hetgeen de prijs weer ongunstig beïnvloedde, zoodat nu geen hoogeren prijs dan 41 dls per ton kan gegarandeerd worden.

Geitenvellen. In de laatste weken kwam er eenige opleving in dit artikel. Vooral was er navraag naar geitenvellen van Rio-Hacha, die evenals die van Barquisimeto afkomstig tegen 26 cts per Am. pond verkocht werden. Die uit onze kolonie afkomstig, stonden tegen 24 cts geprijsd.

Aloë. In de eerste weken werden aanzienlijk partijen verkocht tegen 9½ cts per Am. pond, zoodat de voorraad in depôt opgeslagen, ongeveer 750 kisten bedroeg. Daarna werd de markt stiller. Opnieuw werden 250 kisten te New York aangevoerd; waarvan aan den wal reeds ongeveer 100 kisten tegen 9½ cts verkocht werden.

Wat nog in depot ligt, wacht tot de prijzen tot 10 cts stijgen, hetgeen spoedig kan verwacht worden.

In September hoopte men op meer vraag naar het artikel.

ALLERLEI.

Doelpunten uit corners.

De officieele mededeelingen van den N. V. B. vermelden, dat de N. V. B. de volgende wijziging, door de *Internationale Board* op 14 Juni j.l. te Londen aangebracht in de spelregels, heeft overgenomen: *„Een doelpunt kan direct uit een hoekschop worden gemaakt.”* Dit beduidt dus, dat voortaan een doelpunt, waarbij de bal uit een corner regelrecht zonder door iemand anders dan de hoekschopnemer te zijn aangeraakt, in het net beland, geldig is.

Petroleumnieuws.

Berichten van einde Juli uit Tampico (Mexico) melden, dat een petroleumbron van de petroleum Mij. *La Corona*, een filiaal van de *Dutch Shell* in brand is geraakt. Deze bron gaf een *dagelijksche* productie van 55000 vaten.

Niettegenstaande alle aangewende pogingen was men er nog niet geslaagd het vuur te blusschen. De brand verteert alle petroleum die uit de gres [illegible] rm.

Over de oorzaak van den brand worden allerlei gissingen gemaakt. Men vermoedt dat de brand uit boos opzet is aangestoken als een represaliemaatregel, omdat deze maatschappij een der velen was, die in het conflict aan de zijde van *El Aguila* stond.

— Een telegram uit Monterey in California meldde vorige week, dat daar de bliksem sloeg in een petroleumtank met 55.000 barrels inhoud en dat geheel uitbrandde, wat een schadepost beteekende van een millioen dollars.

—De revolutionairen hebben de petroleumbronnen van Bakoe (Kaukasus) met dynamiet vernield. Daaronder zijn ook begrepen de putten van de concessie: *Internacional Barnsdell Corporation.*

Electrische energie uit eb en vloed.

Er is een maatschappij opgericht om het systeem van Leonard Weavers te exploiteeren, bestaande uit het produceeren van electrischen stroom uit de wisseling van eb en vloed, waarvan de kosten zouden bedragen 3½ penny per eenheid. Duizenden acres land aan de Engelsche kust zijn aangekocht en met de oprichting van een station te Mersey is reeds een [illegible] gemaakt.

De maatschappij heeft op zich genomen de [illegible] Aug. 1925 [illegible] voorzien.

De bestrijding der stofplaag.

Op uitnoodiging van de directie der *Koninklijke Stearine Kaarsenfabriek „Gouda”* werd de *Msb.* in de gelegenheid gesteld te Gouda de resultaten te aanschouwen van genomen proeven met Dr. Erslev's teerpreparaat, een nieuwe vinding ter bestrijding der stofplaag, welk preparaat wordt vervaardigd door de *Koninklijke Stearine Kaarsenfabriek.* Achtereenvolgens werden bezocht de Goudsche dijk, de Haastrechtsche dijk, de Stolwijksche weg, Bloemendaal en de Zuidplaspolder. Op al deze wegen mocht men constateeren de goede gevolgen van Dr. Erslev's vinding.

Te Nijmegen, alwaar reeds voor 1½ à 2 jaar proeven werden genomen met dit teerpreparaat, was het resultaat van dien aard, dat binnen enkele weken de proefnemingen beëindigd werden en alle daarvoor in aanmerking komende wegen en pleinen, definitief met het middel werden behandeld.

Het middel is onmiddelijk voor gebruik gereed en geheel oplosbaar in water, in elke sterkte van oplossing.

Wat de kosten betreft, diene als voorbeeld, dat het Keizer Karelplein te Nijmegen, een zeer drukke verkeersweg, vroeger per seizoen ongeveer 550 maal met water werd besproeid en thans in eenzelfde periode 20 maal met Dr. Erslev's teerapparaat is behandeld, met het resultaat, dat men thans van een absoluut stofvrij plein mag spreken, waarvan tevens het wegdek aanzienlijk is verbeterd. Door voor kei- en klinkerwegen de oplossing tot een sterkte te brengen van 5 pCt. inplaats van 10 pCt. wordt mede een aanzienlijke kostenbesparing verkregen.

Reeds op 100 plaatsen in ons land neemt men thans proeven en in het a.s. voorjaar zal zulks ook geschieden in Buitenzorg op Java. Om toepassing van Dr. Erslev's teerapparaat zijn thans verzoeken binnengekomen uit Engeland, Italië, Duitschland, Australië, Zuid-Amerika en Zuid-Afrika.

Raak.

Het is ruim twee jaren geleden, dat de Eerw. Pater WITLOX, Pastoor van Kakamega in Midden-Afrika, op terugreis was naar Europa.

Het gebeurde, dat bij een der diners aan boord de vruchtenschaal rondging, waarop onder andere vruchten, een prachtappel het oog bekoorde.

Een der dames, erg opzichtig en luchtig gekleed, bood aan Pater WITLOX de fruitschaal.

— „Pater, neem U eens dezen appel.”

— „Dank U, Mevrouw, dien appel moet U nemen.”

— „Neen, Pater, U! Want die appel zal U goed doen”.

— „Neen, Mevrouw, U moet hem nemen; die appel zal *U* goed doen”.

— „Mij? Waarom mij?”

— „Wel, Mevrouw, in de H. Schrift staat, dat, toen Eva in den appel beet, hare oogen open gingen en zij bemerkte, dat zij niet gekleed was”....

Rondom het Eucharistisch Congres.

In de laatste dagen van voorbereiding van dit wereldcongres, van 22 tot 27 Juli te Amsterdam gehouden, is er van Protestantsche zijde een vrij hevige hetze tegen dit Congres op touw gezet.

Daarentegen werd van Katholieke zijde het ware en het eenige doel van dit Congres in het licht gesteld: de vereering en aanbidding der H. Eucharistie en daarmede eerherstel aan Christus.

In *Nieuw-Nederland* plaatste naar aanleiding daarvan de Heer A. van Schildberg het volgende kroniekje:

„Met rustige belangstelling las ik in de bladen de pogingen van enkele [illegible] hooten om het Eucharistisch Congres op meetings en in rondvliegende blaadjes tegen te werken. Men late toch die onverstandige stemming betijen van menschen, die bij betere voorlichting en terugkeer van het kalme gezonde verstand, wellicht nog propagandisten voor de katholieke zaak worden.

Een ieder weet wel, dat de hartstocht van drijvers nooit het resultaat van de eenvoudige waarheid zal bereiken. En terwijl de *„no-popery”* tegen het Congres doende is, houdt Pater Winkel O. P. in de groote Dominicanen kerk aan de Spuistraat der hoofdstad een conferentie over de H. Eucharistie, welke conferentie wordt bijgewoond door een volle gemeente Protestanten, onder wie Ds. VAN HOOGERHUYZE, Ds. KROMSIGT, Ds. BAKKER en andere bekende voormannen. En na afloop van de pakkende, heldere uiteenzettingen van dezen prachtigen apologeet gaven zich vijf en twintig Protestanten aan de Pastorie op, om verder onderricht te ontvangen.

Gebed en geduld, en de waarheid zal allen vrijmaken, die haar zoeken.',

Isla.

Met het SS. *Stuyvesant* vertrokken Donderdag weer 69 werklieden, die hebben meegewerkt aan den opbouw der petroleumtanks van de **C. P. M.** naar Holland. Naar wij vernemen zullen dezen weer door nieuwe werkkrachten uit Holland worden aangevuld.

Het Panama-kanaal.

Den 16 Augustus was het tien jaar geleden, dat het eerste schip — het Amerikaansche SS. *Ancon* — door het Panama-kanaal voer, en er een nieuwe scheepvaartroute werd geopend, langs welke het verkeer tot grooter bloei geraakte. Enkele dagen later volgde een Nederlandsch schip — het eerste niet-Amerikaansch schip dat van het kanaal gebruik maakte.

Sindsdien is, met enkele kortstondige onderbrekingen, veroorzaakt door grondafstroomingen, 't transoceanisch verkeer door het Kanaal steeds open geweest. In totaal waren tot einde 1923 meer dan 22.000 schepen het Kanaal doorgevaren. De ambtelijke statistieken loopen tot eind Juni 1923. In het tijdvak 15 Aug. 1915 tot 30 Juni voeren 19.802 schepen het Kanaal door.

Daarvan waren 7855 Amerikaansche en 6687 Britsche.

Bij den bouw van het Kanaal waren 20.000.000 pond ontplofbare stoffen verbruikt en was uit de Colebra-doorsteek 260.000.000 ton rotsgrond verzet.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van Gouden en Zilveren voorwerpen, ter Spaar-en Beleenbank van Curaçao beleend van den **1n. Januari 1923** af tot en met **30n. Juni 1923** onder **No. 5238 E** tot en met **No. 4529 G,** zal plaats hebben op **Donderdag den 25 October** a. s. en volgende **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 27 Augustus 1924.

De Voorzitter

7 H. J. COHEN HENRIQUEZ.

Bekendmaking.

De waarn. Procureur-generaal in de kolonie Curaçao wijst aan, krachtens art. 85, tweede lid, van de Algemeene Politiekeur 1917 (P. B. No. 11), het openliggend terrein vóór het Sanatorium „Het Groene Kruis”, tusschen de Rembrandtstraat en den Witteweg, alhier, als de plaats, waar motorrijtuigen, uitsluitend bestemd tot vervoer van personen, op den openbaren weg zonder de voorgeschreven lichten, gelaten mogen worden, wanneer de motor in rust gebracht, de schakelaar (switch) uitgeschakeld en de sleutel van den schakelaar, indien mogelijk, meegenomen is.

Curaçao. den 17n September 1924.

De waarn. Procureur-generaal,

2—3 E. de Veer Abrahamsz.

BUITENLAND.

Hoe Mussolini voor de openbare veiligheid zorgt.

In en sedert den oorlog viel in alle landen een toename der misdadigheid op te merken.

Ook Italië maakte in dat opzicht geen uitzondering, integendeel, de criminaliteit nam hier bijzonder sterk toe. Niet het minst droeg hiertoe de sterk communistische propaganda bij.

Doch Mussolini wist er een weg op. Hij was nog maar weinige weken aan de regeering of hij bracht aan het misdadigersdom geduchte slagen toe. Meer en meer keerden weer geordende toestanden terug, zoozeer zelfs, dat de misdadigheid zelfs minder werd dan vóór den oorlog.

De Italianen zelf stonden verbluft over dat feit. Met verbazing zagen ze hoe diefstallen en inbraken verminderden, hoe het lichtschuwe janhagel, dat steeds driester optrad, het hazenpad koos. Overal keerde orde terug, en zelfs de bedelaars, die in vroeger jaren onafscheidelijk bij Italië schenen te behooren, verdwenen meer en meer. En met de toenemende veiligheid en orde kwam ook de werklust op.

* * *

Een prachtig resultaat, zou men zoo zeggen.

Maar Mussolini was hiermee geenszins tevreden.

Niet alleen dat hij zeer scherpe bepalingen uitvaardigde tegen gespuis van allerlei soort, persoonlijk overtuigde hij zich, of zijn scherpe maatregelen ook nauwkeurig werden uitgevoerd en nageleefd.

Tegen bedelaars, landloopers, slechte vrouwen en dergelijk goedje werd streng opgetreden. Gevangenisstraf, dwangarbeid, politietoezicht en zoo noodig zelfs verbanning.

Drie à vier maanden duurde de strijd tegen het gepeupel; toen gaven de misdadigers zich gewonnen.

In de steden van Noord- en Midden-Italië heerscht thans een even voorbeeldige als strenge straatdiscipline. Men moet, zegt de Berlijnsche Kriminalkommissar Engelbrecht, die een onderzoek heeft gewijd aan den Italiaanschen veiligheidsdienst, men moet al een bijzonder buitenskansje hebben om in Milaan, Florence, Bologna of Rome een bedelaar te ontmoeten.

Zelfs in het vroeger daarom beruchte Napels is de misdadigheid sterk afgenomen. Groote misdaden komen daar hoogst zelden meer voor. In het heele jaar 1923 had de strafrechtelijke statistiek geen enkelen roofmoord op te teekenen.

Wel komen in Zuid-Italië nog veel misdaden voor, die in drift zijn begaan, als gevolg van het zoo impulsieve karakter van het volk.

Doch de regeering wist ook hier op te treden.

Een algemeen verbod tot het dragen van wapens werd uitgevaardigd, waarbij zelfs messen met een lemmet van meer dan 3 c.M. als wapens worden aangezien.

Overtreding van dit wapenverbond wordt altijd met gevangenis en nooit met boete gestraft.

Een bijzondere rol speelt in het Napelsche volksleven het scheermes; vooral de vrouwen bedienden zich er graag van om er iemand een jaap mee over het gezicht te geven.

Tot voor kort was vooral het Napelsche havenkwartier om zijn misdaden berucht. Maar de politie treedt ook hier buitengewoon streng op. Iederen nacht trekken sterke patroeljes met vijf of zes vrachtauto's er op uit om het gespuis achter de veeren te zitten en in te rekenen.

***

Men zal zich afvragen, hoe het Mussolini is gelukt de misdadigheid met zoo'n goed gevolg te bekampen.

Dit heeft hij klaar gespeeld door behalve de bovengenoemde energieke maatregelen een zorgvuldig systeem van toezicht in praktijk te brengen.

Iedere gestrafte misdadiger wordt onder politie toezicht gesteld. Een bevel daartoe kan niet alleen de rechtbank geven maar ook elk commissariaat van politie.

De politie heeft zelfs het recht lieden, die in een verdachte reuk staan en die niet kunnen bewijzen, dat ze een eerlijke broodwinning hebben, onder toezicht te plaatsen, zelfs dan, al zijn die soort lieden nooit met den strafrechter in aanraking geweest. De politie toch stelt zich hierbij op het standpunt, dat de betrokken persoon direkt of indirekt van misdaad moet leven, hetzij dat hij in misdadigerskringen verkeert, hetzij dat hij ongeregeld leeft en oogenschijnlijk met nietsdoen toch een goed leventje leidt.

Zulk personen, die zooals gezegd onder politietoezicht worden gesteld, moeten zorgen, dat ze binnen een bepaald aantal dagen een vast verblijf hebben en zich bij de politie melden. Zijn ze ongehuwd of leven ze buiten hun gezin, dan worden ze ondergebracht in een massa-kwartier te hunner keuze.

Deze kwartieren, waarin dikwijls 20 of 30 van zulke personen verblijven, zijn aan een streng toezicht onderworpen en zeer hygiënisch ingericht. In het tijdsverloop van 9 uur 's avonds tot 6 uur 's morgens moeten die onder politietoezicht gestelde [illegible] den en bovendien zich iederen Zondag en naar gelang van hun aard en de meening omtrent hun persoon, zich ook nog meermalen in de week bij de politie aanmelden.

Bijzondere patroeljes zijn aangewezen om die soort heeren geregeld in de gaten te houden in hun doen en laten.

De geringste overtreding, die dergelijk soort personen ten opzichte van dit toezicht begaan wordt onverbiddelijk met gevangenis bestraft. Herhaling van een of andere overtreding door misdadigers leidt tot verbanning naar een eiland of meerjarigen dwangarbeid.

Die dwangarbeid werkt bijzonder afschrikwekkend met het gevolg, dat een misdadiger zich wel tienmaal bedenkt, voordat hij zich weer aan een strafbaar feit schuldig maakt.

Vandaar, dat de politie weinig moeite heeft, zelfs met lieden, die eertijds als beruchte misdadigers bekend stonden.

Door het voortdurende scherpe toezicht, waaraan eenmaal gestraften voortdurend bloot staan, raakt de politie haarfijn met zulk soort personen bekend, waardoor zoo noodig, hun eventueele arrestatie bijzonder wordt vergemakkelijkt.

Ook tegen zedenmisdrijven treedt de Italiaansche politie energiek en met groote gestrengheid op, zoodat een geduchte opruiming is gehouden in de straten der groote steden.

Zouden ook andere landen dan Italië zij het ook naar toestanden en [illegible] met het veiligheidssysteem van Messolini hun voordee! kunnen doen?